

G. sig på djupet med något, gå till botten af en sak, grundligt undersöka, studera, utforska. *G. sig tillbaka*, återtaga form, läge. *G. sig undan*, gå, fara, draga sig, fly undan för någon. *G. sig under*, se *Underkasta sig*. *G. ut sig*, utvidga sig. — 5) Bugta sig, slå sig (om trävärke). — 6) (fam.) Beklaga sig, jemra sig. — 7) Förekommer för öfrigt i åtskilliga familjers talesätt, såsom: *Det ger sig väl*, det visar sig nog. *G. sig till soldat, till militär, till aktör* o. s. v., blifva militär &c. *G. sig till gardet*, taga värfring som gardeskarl, taga tjänst vid gardet. *G. sig (till) att skratta*, börja att skratta. *G. sig tillfreds*, blifva tillfreds, nöjd, belåten. *G. sig efter* (om tyger), falla efter, t. ex.: *Ett tyg ger sig efter kroppen; en strumpa ger sig efter benet*. — *G-s*, v. d. Finnas, vara. *Hvad g-foes det för nytt? Här g-foes något att förtjena. De g. som . . . , det g-foes de, som . . .*

GIFVANDE, n. 4. Handlingen, då man gifver; händelsen, omständigheten, att något gifves (bem. 1, 2, 3, 5, 8 o. 10). a) *Befallnings g. åt någon*. — b) *Skatts, räntas g.* — c) *Dricks-pennings g.* — d) *En sysslas g. åt någon.* — e) *Ett ords g. med ett af samma betydelse.* — f) *En konserts g. G-t af en konsert.* — *Adj.* 1. (egentl. part. akt.) 1) Bördig, fruktbar. *G. åker, jordmån.* — 2) (om säd) Som ger väl i spann, vid aftröskning. *Såden är g, föga g. i år.*

GIFVARE, m. 5. — **RINNA**, f. 1. En, som gifver (bem. 3 o. 4). — Sammansättningsvis har man Rän-te-, Lån-, Försäkringsgifvare, m. fl.

GIFVEN, jiv'n, a. 2. neutr. — *et.* (egentl. part. pass. af *Gifva*) 1) (om förordningar o. d.) Utgifven. *G. Stockholms stott d. 1 Dec. 1851.* — 2) Afsjord, viss. *Det är en g. sak, sanning. Jag tar det för g-et.* — 3) Bestämd. *Jag har intet visst g-et i lön.* — 4) (i matematik) Bestämdt uppgifven. *G. storhet. G-t tal.*

GIFVEN, jiv'n, sammadraget af *Gifningen*. Brukas fam. i kortspel. *Hvem har g.?*

GIGA, f. 1. 1) Ett slags fornnordiskt musik-instrument. — 2) *Se Mungiga.*

GIGA, v. a. 1. (sjöt.) Upphissa råsegel under rån, för att minska seglets vindfång eller lättare kunna berga det. — *Gigande*, n. 4.

GIGALSÄRTER, jigallsärr't, f. 5. pl. (bot.) Mångårig foderväxt, allmän i ångar och beteshagar, med gula blommor. *Lathyrus pratensis*. Kallas äfv. Ängs-Latyr, Vial, Gubbtänder, m. m.

GIGANT, jigánn't, m. 5. (gr. *Gigas*) Jätte.

GIGANTISK, jigánn'tissk, a. 2. Jättestor, jättelik.

GIGELTAND, f. 5. pl. — *tänder*. Tand, som skjuter fram utom raden frammanför en annan, eller som är längre, än de andra.

GIGELTAND, a. 2. Som har gigeltänder.

GIGG, m. 2. 1) Ett tvåhjuligt, högt, enspännigt åkdon för två personer, liknande en kabriolett. — 2) Lång, smal, lättbyggd båt, som ros med 6 å 8 par åror.

GIGTÅG, n. 5. (skepp.) Tåg, hvarmed råsegel upphissas.

GIGTÅGSBLOCK, n. 5. (skepp.) Benämning på hvarje af de under midten af en rå fästade block, genom hvilka gigtågen fara.

GIKT, m. sing. Sjukdom, som yttrar sig genom en smärtsam inflammation i ledgångarna och dithörande delar, förenad med svullnad och svårighet att röra den angripna delen. *G. i fötterna*, se *Podager*. — *Ss. G-krämpor*, -medel,

-patient, -piller, -planta, -plåga, -pulver, -värk.

GIKTAKTIG, GIKTARTAD, a. 2. Som liknar gikt.

GIKTBRUTEN, a. 2. neutr. — *et.* Som genom gikt förlorat krafter och lynne.

GIKTFEBER, m. 2. pl. — *febrar*. Feber, som åtföljer gikten.

GIKTFISK, m. 2. Fiskslägdet *Platax*.

GIKTFULL, a. 2. Som lider af gikt. *En g. kropp.*

GIKTKNOTA, f. 1. (med.) Ett slags konkretion, som hos giktpatienter visar sig vid hand- och fotlederna, såsom en hård knöl, hvilken kännes som ett ben.

GIKTKNÖL, m. 2. Se *Giktnota*.

GIKTKOLIK, -i'k, f. 5. Ett slags kolik, föranledd utaf gikt.

GIKTTAFT, n. 5. Ett slags preparerad taft, som med fördel begagnas emot gikt.

GIKTÄMNE, n. 4. Ett slags egen, sjuklig materia i kroppen, som förorsakar giktplågorna.

GILBOA ell. **GILBOABERG**. 1) (geogr.) Berg och stad i Palestina. — 2) (fam. skämtv.) *Se Gåldstuga*.

GILD, jilld, a. 2. (egentl. part. pass. af *Gilla*) eller genom assimilation:

GILL, a. 2. Giltig, laggill. *En gild oxe.* (Fam.) *Gå sin gilla gång*, fortgå på vederbörligt sätt, såsom i början; fortgå jemt och stadigt, utan afbrott. *Hålla för gillt*, godkänna, billiga.

GILJA, v. n. 1. (gam.) *Se Fria*, III. — *Giljande*, n. 4.

Anm. Det gamla ordet *Gilia* betydde ursprungligen: Locka till kärlek.

GILJARE, m. 5. (gam.) *Se Friare*.

GILLA, v. a. 1. Förklara, erkänna, att något är sådant det bör vara eller sådant man önskar det. *G. en persons uppförande, handlingsätt. G. allt, hvad någon gör. G. ett kontrakt, en räkning. Flera kyrkmöten hafva g-t denna lära. Man kan ej annat än g., att han gjort det.* — *Syn.* Godkänna, Bifalla, Billiga, Biträda, Approbera. Erkänna ell. antaga för god.

GILLANDE, n. 4. Förklaring, att man erkänner, att något är sådant det bör vara eller sådant man önskar det. — *Syn.* Godkännande, Billigande, Approbation, Approbering.

GILLE, n. 4. 1) (ursprungl.) Dryckeslag, förbundet med hedniska offer. Har sammansättningen Julgille. — 2) (under medeltiden) Slutet förening, brödraskap af flera personer, dels för gemensamma nöjen, dels för allvarsamma sysselsättningar och religionsöfningar, samt isynnerhet till ömsesidigt skydd i nöd och fara. *St. Knuts G. i Malmö.* — 3) (nu) a) *Se Skrå.* — b) Samling af folk för nöje skull, isynnerhet för att dricka eller dansa. Bildar sammansättningarna *Dryckesgille*, *Dansgille*.

Anm. Torde kunna härledas ifrån det gamla verbet *Gialda*, gälda, betala, emedan de, som deltago i gillena, betalade hvar sin andel i kostnaden.

GILLER, n. 5. 1) (jäg.) Fångredskap, gjordt af stör eller stock, att med enkla gillringar fånga åtskilliga slags djur. *Sätta g. för ett djur.* — 2) (fig.) Försåt.

GILLERBROCK, m. 2. (jäg.) Den brock, som fästes vid sjelfva gillerträden på ett giller och således sammandrager saxen eller gillret öfver djuret, när det biter i brocken.